

29. NOVEMBER 2023

KRAV TIL MILJØLEDELSE

Miljøledelse er en metode til at prioritere, hvor det giver mest mening at optimere og reducere sit forbrug af råvarer, energi, håndtering af affald mv. For staldanlæg med mere end 750 stipladser i sohold eller 2.000 stipladser i slagtegrisehold, er der lovkrav om miljøledelse.

Klik på forskellige områder i "Miljø-hjulet" og find inspiration og vejledning til, hvordan du overholder særlige miljøkrav for IE-husdyrbrug.

MILJØ BOKSEN

Medio 2024 lanceres Miljø Boksen, som er et digitalt værktøj til effektiv håndtering af logbøger og miljødokumentation.

Miljø Boksen er også relevant for de mindre husdyrbrug.

På **Forslag til miljømål** ligger følgende beskrivelser:

29. NOVEMBER 2023

FORSLAG TIL MILJØMÅL OG HANDLINGSPLANER

Få 7 forslag til miljømål inklusive handlingsplaner samt en inspirationsliste med virkemidler, som alle optimerer og reducerer forbruget af ressourcer på bedriften.

1. I ÅR HAR JEG VALGT AT NEDBRINGE STRØMFORBRUGET

- Jeg bestiller et energitjek af mit staldanlæg hos mit Elselskab
- Handlingsplan udarbejdes i samarbejde med energirådgiver (kan løbe over flere år)
 - F.eks. at udskifte lysarmaturer til LED (år 1)
 - F.eks. at udskifte nuværende ventilation til jævnstrømsmotor (LPC/EC) (år 2)
 - F.eks. at installere gyllekøling ved næste tilbygning for at udskifte nuværende varmekilde
- Mit mål er at nedbringe strømforbruget med XX pct.
 - I 20xx var mit strømforbrug på xxx kWh/år
 - I 20xy forventes et strømforbrug på xxx kWh/år og reduktion svarer til x pct.

2. SLAGTEGRISE: I ÅR HAR JEG VALGT AT REDUCERE MIT FODERFORBRUG PER KG TILVÆKST

- Målet er at reducere foderforbruget 0,10 FEsv/kg tilvækst (Ref. foderforbrug/kg tilvækst: 30-115 kg):
 - I 20xx er målet at foderbrug er 2,65 FEsv/kg tilvækst (30-115 kg) (år 1)
 - I 20xy er målet at foderbrug er 2,60 FEsv/kg tilvækst (30-115 kg) (år 2).
- Handlingsplan kan løbe over flere år:
 - Rådgiverforløb med en "Vækstmanagement" rådgiver. Kontakt din lokale DLBR griserådgiver.

eller

- Brug håndbogsbladene fra Vækstmanualen til at forbedre mit foderforbrug - [gå til oversigten](#).

De vigtigste relateret til foderforbrug/tilvækst er:

- H2 – Dagligt tilsyn med slagtegrise
 - H9 – Tørfoder, indstilling af foderautomat til slagtegrise
 - H11 – Vådfoder, daglig foderregulering
 - H19 – Udtørring efter vask af stalden
 - H21 – Temperaturstrategi ved små- og slagtegrise
- Tørfoder, hjemmeblanding: Brug håndbogsblade fra hjemmeblandermanual til at forbedre foderkvalitet og sammensætning - [gå til oversigten](#).

De vigtigste relateret til foderforbrug er:

- H7 – Kontrol af formalingsgrad
 - H8 – Kontrol af blande-sikkerhed
 - H14 – Optimering og råvarebudget
- Vådfoder, hjemmeblanding: Brug håndbogsblade fra vådfodermanualen til at forbedre foderkvalitet og sammensætning - [gå til oversigten](#).

De vigtigste relateret til foderforbrug er:

- H1 – Foderkomponenter til vådfoder
- H2 – Indtastning af blanderecepter
- H3 – Indtastning af grundindstillinger

3. SMÅGRISE: I ÅR HAR JEG VALGT AT REDUCERE MIT FODERFORBRUG PER KG TILVÆKST

- Målet er at reducere foderforbruget 0,05 FEs/kg tilvækst (Ref. foderforbrug pr. kg tilvækst: 7-30 kg):
 - I 2022 er målet at foderbrug er 1,75 FEs/kg tilvækst (7-30 kg) (år 1)
 - I 2023 er målet at foderbrug er 1,70 FEs/kg tilvækst (7-30 kg) (år 2).
- Handlingsplan kan løbe over flere år: Brug håndbogsbladene fra Vækstmanualen til at forbedre mit foderforbrug - [gå til oversigten](#).

De vigtigste relateret til foderforbrug/tilvækst er:

- H1 – Dagligt tilsyn af smågrise
 - H8 – Tørfoder, indstilling af foderautomater til smågrise
 - H10 – Vådfoder ad libitum til smågrise
 - H19 – Udtørring efter vask af stalden
 - H21 – Temperaturstrategi ved små- og slagtegrise
- Tørfoder, hjemmeblanding: Brug håndbogsblade fra hjemmeblandermanual til at forbedre foderkvalitet og sammensætning - [gå til oversigten](#).

De vigtigste relateret til foderforbrug er:

- H7 – Kontrol af formalingsgrad
- H8 – Kontrol af blande-sikkerhed
- H14 – Optimering og råvarebudget

4. I ÅR HAR JEG VALGT AT ØGE OVERLEVELSEN HOS PATTEGRISENE I MIT SOHOLD

- At pattegrisens overlevelse øges med x,x gris per kuld (f.eks. 0,3 gris per kuld).
- Jeg tilmeldes rådgivningskonceptet "PattegriseLIV", som udbydes af DLBR-virksomhederne. Det er et intensivt forløb som omfatter 5 rådgivningsbesøg over 6 måneder. Den farestaldsansvarlige deltager i en staldskole sammen med 4 andre, som besøger hinandens farestalde på skift.
 - Handlingsplan udarbejdes i samarbejde med medarbejdere, rådgiver og besætningsejer. Handlingsplanen inddeles i step som kan løbe over flere år.

Kontakt din DLBR-virksomhed for nærmere information:

- Alternativt fokusområde, som kan reducere pattegrisedødeligheden
 - at daglige rutiner i staldene udføres i henhold til best practices. Se "[Farestaldsguiden](#)" (kan ses på mobiltelefon) eller i "[Farestaldsmanualen](#)".
 - at få kendskab til hvorfor pattegrisene dør. Dødsårsag kan afdækkes via en "[USK-Pattegrise](#)", som udføres af Laboratoriet for Grisesygdomme i Kjellerup.

5. I ÅR HAR JEG VALGT AT REDUCERE ANDEL AF DØDE SØER LEVERET TIL DAKA

- målet er at den relative andel af døde søer leveret til DAKA reduceres fra xx % til xx %
- der foretages en løbende registrering af:
 - hvornår i cyklus søerne dør eller aflives
 - hvilke søer der dør
 - hvad årsagerne er til at søerne dør eller aflives
 - Registreringerne sikrer overblik og er en hjælp til at vælge rette tiltag på det rigtige tidspunkt.
- at poltene indsat i mit sohold har en tilstrækkelig kvalitet jf. SoLiv 2.0
- at det daglige tilsyn af søerne har fokus på søernes holdbarhed jf. SoLiv 2.0 og
- at der tages rettidigt hånd om syge og tilskadekomne søer jf. SoLiv 2.0

Find viden til at reducere sødødeligheden på [SoLiv temasiden](#)

6. I ÅR HAR JEG VALGT AT FORBEDRE OPBEVARINGSFORHOLDENE FOR DØDE DYR

- at opbevaringspladsen indrettes så den overholder gældende lov- og branchekrav
- pladsen etableres med udgangspunkt i "vejledning om indretning af afhentningsplads for døde dyr"

Find baggrundsviden

- [Vejledning om indretning af afhentningsplads for døde dyr](#)
- [Uddybet information om indretning af afhentningsplads for døde dyr](#)

7. I ÅR HAR JEG VALGT AT FOKUSERE PÅ EN KORREKT SORTERING AF HUSHOLDNINGSLIGNENDE AFFALD

- At vi indretter en god og overskuelig sorteringsplads til affald.
- At vi sikrer, at medarbejderne er informeret og tager ansvar for korrekt affaldssortering.

Find baggrundsviden

- Arbejdspladser skal nu sortere husholdningslignende affald efter de samme sorteringskriterier som private husholdninger – (plakat til ophængning).
- Illustration med billeder af de forskellige sorteringskriterier (ophænges på sorteringsplads).
- Affaldssortering på Miljøstyrelsens hjemmeside
- Sortering af landbrugsplastik på Miljøstyrelsens hjemmeside.

8. INSPIRATIONSLISTE MED VIRKEMIDLER – SOM ALLE REDUCERER FORBRUGET AF RESSOURCER

Ved planlægning af nye stalde, bør følgende virkemidlerne indgå som en del af BAT overvejelserne:

- Multistep/trinløs ventilation (sparer strøm og varme)
- Temperaturstyret ventilation (sparer strøm og varme)
- Fugtighedsstyret ventilation (sparer strøm og varme)
- LED belysning (sparer strøm)
- Placering af drikkepipler over truet/foderautomaten (sparer vand)
- Supplerende vandtildeling i drikkekopper (sparer vand)
- Iblødsætning inden vask af stalden (sparer strøm og vand)
- Højtryksskøling (reducerer behovet for ventilation)
- Gyllekøling med varmegenindvinding (sparer varme og reducerer ammoniak)
- Restløs fodring i vådfoderanlæg (optimeret brug af foder reducerer ressourceforbrug til foder)
- Ekstra ædepladser til grise i vækst (reducerer foderspild)
- Plade eller repos under tørfoderautomater placeret på spaltegulv (reducerer foderspild)
- Optimering af foder (optimeret mht. brug af aminosyrer reducerer ressourceforbrug til foder)
- Fasefodring (optimeret brug af foder reducerer ressourceforbrug til foder)
- Tilsætning af fytase (reducerer anvendelsen af mineralsk fosfor)
- Vaskeroboter (reducerer vandforbrug, elforbrug og arbejdsforbrug)
- Undertryks- diffus- eller naturlig ventilation frem for ligetryk (reducerer strømforbruget)
- Temperatur regulerende varmelamper i farestalden (reducerer strømforbrug)
- Hundehulsplader i farestald eller klimastald (reducerer varmeforbrug)
- Overdækning i smågrise stalde (to-klimastier) (reducerer varmeforbrug)
- Plader / forhæng foran overdækning i fare- og klimastalde (reducerer varmebehovet og reducerer ventilationsbehov til at ramme den ønskede temperatur)
- Energimåtter i farestalden i stedet for gulvvarme (reducerer varmeforbrug)
- Træ-pillefyr eller gyllekøling i stedet for el-varme
- Skivemølle i stedet for slaglemølle (reducerer strømforbrug)
- Gastæt silo, ingen tørring og køling (reducerer energiforbrug til tørring af korn)
- Hjemmeblandet foder i stedet for indkøbt færdigfoder (reducerer transport)
- Timer på gyllepumpe (reducerer strømforbrug)
- Tidsstyring/timer på lys (reducerer strømforbrug)
- Automatisk Tænd/sluk på kornsnegl i kornsilos (reducerer strømforbrug)
- Lean ledelse, optimering af arbejdskraften (reducerer arbejdsforbruget)

På siden [Min Miljøledelse](#) kan denne pdf-skabelon downloades:

Min miljøledelse

Skabelon for miljøpolitik, miljømål og årlig evaluering

→ se eksempel på udfyldt skabelon med afslutning af årets evaluering

Adresse for husdyrbrug:	
CVR nr.:	
CHR nr.:	
Ansvarlig kontaktperson:	
Evaluering afsluttet, dato:	

Min miljøpolitik (*inspiration/forslag til formulering af en miljøpolitik*)

- Vi opfylder alle lovkrav og sikkerhedsforskrifter på miljøområdet.
- Vi reviderer mål og handlingsplaner en gang årligt.
- Vi følger principperne om godt landmandskab og producerer i respekt for miljø og omgivelser.
- Vi vedligeholder et miljøledelsessystem, som modsvarer de krav, der stilles til branchen.
- Vi sikrer, at medarbejdere er informeret om vores miljømål.
- Vi reducerer miljøbelastningen løbende under hensyntagen til tekniske, økonomiske og forretningsmæssige rammer.

Mit miljømål 1

I år har jeg valgt at xxxx xxxxx:

- Xx xxx xx
- Xx xxx xx
- Xx xxx xx
- Xx xxx xx

Evaluering: Er miljømål 1 opfyldt (midtvejs og/eller ved årets afslutning)?

JÅ: ☐	NEJ: ☐
Hvad lykkedes godt?	Årsag til at miljømål ikke blev nået?
Fastsæt eventuelt et nyt mål:	Fastsæt eventuelt et nyt mål:

Min miljøledelse

Skabelon for miljøpolitik, miljømål og årlig evaluering

→ se eksempel på udfyldt skabelon med afslutning af årets evaluering

Mit miljømål 2 I år har jeg valgt at xxxx xxxxx: - Xx xxx xx - Xx xxx xx - Xx xxx xx - Xx xxx xx	
Evaluering: Er miljømål 2 opfyldt (midtvejs og/eller ved årets afslutning)?	
JA: ☐	NEJ: ☐
Hvad lykkedes godt?	Årsag til at miljømål ikke blev nået?
Fastsæt eventuelt et nyt mål:	Fastsæt eventuelt et nyt mål:

Mit miljømål 3 I år har jeg valgt at xxxx xxxxx: - Xx xxx xx - Xx xxx xx - Xx xxx xx - Xx xxx xx	
Evaluering: Er miljømål 3 opfyldt (midtvejs og/eller ved årets afslutning)?	
JA: ☐	NEJ: ☐
Hvad lykkedes godt?	Årsag til at miljømål ikke blev nået?
Fastsæt eventuelt et nyt mål:	Fastsæt eventuelt et nyt mål:

Min miljøledelse

Skabelon for miljøpolitik, miljømål og årlig evaluering

→ se eksempel på udfyldt skabelon med afslutning af årets evaluering

Mit miljømål 4

I år har jeg valgt at xxxx xxxxx:

- Xx xxx xx
- Xx xxx xx
- Xx xxx xx
- Xx xxx xx

Evaluering: Er miljømål 4 opfyldt (midtvejs og/eller ved årets afslutning)?

JA: ☐	NEJ: ☐
Hvad lykkedes godt?	Årsag til at miljømål ikke blev nået?
Fastsæt eventuelt et nyt mål:	Fastsæt eventuelt et nyt mål:

Mit miljømål 5

I år har jeg valgt at xxxx xxxxx:

- Xx xxx xx
- Xx xxx xx
- Xx xxx xx
- Xx xxx xx

Evaluering: Er miljømål 5 opfyldt (midtvejs og/eller ved årets afslutning)?

JA: ☐	NEJ: ☐
Hvad lykkedes godt?	Årsag til at miljømål ikke blev nået?
Fastsæt eventuelt et nyt mål:	Fastsæt eventuelt et nyt mål:

Min miljøledelse

Skabelon for miljøpolitik, miljømål og årlig evaluering

→ se eksempel på udfyldt skabelon med afslutning af årets evaluering

Mit miljømål 6 I år har jeg valgt at xxxx xxxxx: - Xx xxx xx - Xx xxx xx - Xx xxx xx - Xx xxx xx	
Evaluering: Er miljømål 6 opfyldt (midtvejs og/eller ved årets afslutning)?	
JA: ☐	NEJ: ☐
Hvad lykkedes godt?	Årsag til at miljømål ikke blev nået?
Fastsæt eventuelt et nyt mål:	Fastsæt eventuelt et nyt mål:

Ved årets afslutning:

- Gennemføres en afsluttende evaluering af, om de fastsatte miljømål er nået.
- Dokumentation for gennemført miljøledelse skal både opbevares i 5 år og indsendes til kommunen.
- Ved årets afslutning uploades dette dokument i Miljø Boksens arkiv

På siden [Miljøledelse på bedriften](#) ligger følgende materiale

MILJØLEDELSE PÅ BEDRIFTEN

Miljøledelse er en metode til at prioritere, hvor det giver mest mening at optimere og reducere sit forbrug af råvarer, energi, håndtering af affald mv. Fokus er løbende at forbedre sig, hvor både miljø og økonomi er en del af den årlige beslutningsproces.

Miljøområder, hvor der er potential for at spare ressourcer samt mindske udledning, er:

- Råvarer: Foder, rengøringsmidler, andre hjælpestoffer, effektivitet, sprøjtemidler.
- Vand: Drikkevandsspild, vaskevand.
- Affald: Nedbring mængde, sortering, genanvendelse.
- Energi: Lys, ventilation varmelamper, varmekilde, isolering, dæktype, reduceret kørsel, udskift materiel.
- Opbevaring: Gylle, halm, medicin, olie, kemikalier, døde dyr mv.
- Afløbsforhold: Regnvand fra tagflader, regnvand fra befæstede arealer, processpildevand.
- Støj og støv: Overbrusningsanlæg, ventilation, silo- og foderanlæg mv.
- Ammoniak: Miljøteknologier – gå til Miljøstyrelsens teknologiliste.

Miljøledelsen kan sættes ind i et årshjul, så man løbende kan forbedre sig over året.

Ny viden og teknologi gør, at vi løbende producerer mere for mindre. Fokus er løbende at forbedre sig, hvor både miljø og økonomi er en del af den årlige beslutningsproces. Minimum 1 gang årligt skal ske evaluering inklusive justering af mål og handlingsplaner. Det kommunale tilsyn vil tjekke om systemet er i drift.

Fokus er at bruge sund fornuft – og inddrag kun det som giver mening.

"MIN MILJØLEDELSE"

"Min miljøledelse" er en skabelon for miljøpolitik, miljømål og årlig evaluering, som du selv kan udfylde. Du kan downloade en skabelon for "Min miljøledelse", som du kan bruge på bedriften. Til inspiration til, hvordan en udfyldt "Min miljøledelse" kan være udfyldt, kan du også downloade en allerede udfyldt skabelon:

- [Download tom skabelon for "Min miljøledelse"](#)
- [Download udfyldt skabelon for "Min miljøledelse" med afslutning af årets evaluering \(inspiration\)](#)

Årsforløbet for min miljøledelse har følgende procesforløb:

1 MILJØPOLITIK

Start med at beskrive en miljøpolitik med fokus på løbende at forbedre staldanlæggets miljøforhold.

Inspiration til formulering af en miljøpolitik (dette forslag er indsat i skabelon for "Min miljøledelse"):

- Vi opfylder alle lovkrav og sikkerhedsforskrifter på miljøområdet.
- Vi reviderer mål og handlingsplaner en gang årligt.
- Vi følger principperne om godt landmandskab og producerer i respekt for miljø og omgivelser.
- Vi vedligeholder et miljøledelsessystem, som modsvarer de krav, der stilles til branchen.
- Vi sikrer, at medarbejdere er informeret om vores miljømål.
- Vi reducerer miljøbelastningen løbende under hensyntagen til tekniske, økonomiske og forretningsmæssige rammer.

2 FASTSÆT MILJØMÅL OG UDARBEJDE HANDLINGSPLAN FOR DE UDPEGEDE MILJØOMRÅDER

Ud fra virksomhedens miljøpolitik, skal der årligt fastsættes et eller flere miljømål, som både kan have et kort eller langt sigte afhængig af kompleksitet og muligheder.

For hvert miljømål og udarbejdes en handlingsplan – download forslag til miljømål og handlingsplaner.

3 ÅRLIG GENNEMGANG AF MILJØLEDELSESSYSTEMET

- Ved årets afslutning evalueres om de fastsatte miljømål er nået.
- Vurder om der er behov for at justere miljøpolitikken for det efterfølgende årshjul.
- Fastsæt miljømål for nye miljøfokusområder med potentiale for at spare ressourcer samt mindske udledningen.
- Dokumenter den årlige gennemgang af miljøledelsessystemet, f.eks. i skabelon for "Min miljøledelse".
- Dokumentation skal opbevares i 5 år.

På siden [Regler for IE-husdyrbrug](#)

REGLER FOR IE-HUSDYRBRUG

Er din bedrift større end 750 stipladser til søer eller 2.000 stipladser til slagtesvin, er der flere regler, du skal overholde. Du får overblikket over alle reglerne på denne side.

IE-husdyrbrug større end 750 stipladser til søer eller 2.000 stipladser til slagtesvin skal ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 47-55 overholde følgende særregler:

1. MILJØLEDELSE

Miljøledelse er en metode til at prioritere, hvor det giver mest mening at optimere og reducere sit forbrug af råvarer, energi, håndtering af affald mv.

2. OPLÆRING AF PERSONALE

Som medarbejder skal man bl.a. kende regler for, hvordan husdyrgødning skal opbevares og udbringes inklusiv de vilkår, der fremgår af den miljøgodkendelse, der er gældende for det enkelte husdyrbrug.

Desuden skal medarbejderne vide, hvordan en række opgaver skal håndteres på en landbrugsbedrift, for at forebygge uheld og minimere miljøpåvirkningen både ved den daglige drift og i forbindelse med driftsforstyrrelser eller uheld.

Der er udarbejdet et oplæringsmateriale som inspiration til hvordan de enkelte medarbejdere får et tilstrækkeligt kendskab til husdyrbrugets processer og relevante miljøregler.

3. UDARBEJDE PLAN FOR REGELMÆSSIG KONTROL, REPARATION, VEDLIGEHOLDELSE OG BEREDSKAB

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse inkl. en beredskabsplan.

Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse skal omfatte:

1. Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder). Mindst 1 gang årligt.
2. Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
3. Forsyningssystemer til vand og foder.
4. Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, optimering og optimeret styring heraf.
5. Siloer og transportudstyr (fx ventiler og rør).
6. Luftrensningssystemer (fx ved regelmæssige inspektioner).
7. Udstyr til drikkevand, herunder behov for regelmæssig indstilling mv.
8. Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, skal være i god stand.

Beredskabsplan er typisk udarbejdet som en del af miljøgodkendelsen og skal omfatte (opdateres hver år):

1. En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.
2. Handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (fx brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).
3. Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (fx udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip).

4. FODRINGSKRAV

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende:

- fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, og/eller
- reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, og/eller
- bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde udskilt kvælstof.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum enten anvende:

- fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, og/eller
- et eller flere fodertilsætningsstoffer som reducerer den samlede mængde udskilt fosfor (f.eks. fytase), og/eller
- letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder.

Som dokumentation skal f.eks. indlægsseddel / foderoptimering på anvendt foder gemmes i 5 år.

5. ENERGIEFFEKTIV BELYSNING

IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement. Fakturaer for gennemførte udskiftninger skal opbevares i fem år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med et kommunalt tilsyn.

6. STØVEMISSIONER FRA STALDANLÆG

IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten:

- reducere støvproduktionen fra foder og strøelse
- anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller
- behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.

7. OVERHOLDELSE AF VILKÅR OG KRAV

Den ansvarlige for et IE-husdyrbrug skal straks underrette kommunen ved manglende overholdelse af vilkår i miljøgodkendelsen samt umiddelbart straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene og kravene igen overholdes.

8 ÅRLIG INDBERETNING TIL KOMMUNALBESTYRELSEN

IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende følgende informationer til kommunen:

1. Logbøger for eventuel miljøteknologi.
2. Dokumentation for miljøledelsessystem.
3. Logbog over gennemførte kontroller (de enkelte logbøger skal kunne forevises i forbindelse med et tilsyn).
4. Dokumentation for overholdelse af fodringskrav.

IE-husdyrbrug skal senest den 31. december indsende informationerne til kommunen for det forudgående kalenderår.

IE-husdyrbruget skal dog ikke indsende informationerne, hvis kommunen har modtaget de pågældende oplysninger i forbindelse med et kommunalt tilsyn.

Dokumentation for overholdelse af de mange særregler for IE-husdyrbrug skal opbevares i 5 år og kunne forevises i forbindelse med et kommunalt tilsyn.

På siden [Oplæringsmateriale for IE-husdyrbrug](#) findes dette materiale:

OPLÆRINGSMATERIALE FOR IE-HUSDYRBRUG

Forbedr driftssikkerhed og miljøpåvirkning på dit husdyrbrug: Uddan dit personale med omfattende oplæringsmateriale. Oplæringsmaterialet er tilgængeligt som enkeltsider og samlet dokument.

For IE-husdyrbrug, som er større end 750 stipladser til søer eller 2.000 stipladser til slagtegrise, er der særlige krav om oplæring af personale i forskellige driftsopgaver samt relevante miljøregler for at forebygge fejl og uheld. Som medarbejder skal man både kende disse regler inklusiv de vilkår, der fremgår af den miljøgodkendelse, der er gældende for det enkelte husdyrbrug.

Det er vigtigt at medarbejderne ved, hvordan man skal håndtere forskellige opgaver for på den måde at forebygge uheld og minimere miljøpåvirkningen både ved den daglige drift og i forbindelse med driftsforstyrrelser eller uheld. Til det formål kan du hente et oplæringsmateriale, der er udarbejdet som inspiration for oplæring af de mest gangse/udbredte systemer/handlinger på et husdyrbrug. Nogle af emnerne er relevante for alle, mens andre emner kun er relevante for enkelte husdyrbrug.

Oplæringsmaterialet er både delt op i enkeltsider, som kan printes og uddeles, samt et samlet dokument som indeholder alle de beskrevne emner. Oplæringsmaterialet omfatter (til download enkeltsider):

- [Eksempel på oplæringsplan](#) (word dokument, så du selv kan tilpasse til din bedrift)
- [Udslusning af gylle](#) – inkl. hyppig udslusning
- [Renholdelse af fast gulv](#)
- [Gyllekøling som miljøteknologi](#)
- [Luftrensning – kemisk som miljøteknologi](#)
- [Luftrensning – biologisk som miljøteknologi](#)
- [Luftrensning – med både et syre- og biologisk trin som miljøteknologi](#)
- [Ventilation – rengøring og vedligeholdelse](#)
- [Ventilation – styring og alarm](#)
- [Fodring – vådfoder](#)
- [Fodring – tørfoder](#)
- [Fodring – foderautomater/-krybber](#)
- [Vandtildeling](#)
- [Foderkrav – for at reducere udskillelse af kvælstof og fosfor](#)
- [Gylletanke mv.](#)
- [Flydelag i gylletank](#)
- [Teltoverdækning eller anden fast overdækning](#)
- [Pumpning af gylle fra stald/fortanke til gylletanke](#)
- [Gyllealarm/trykfaldsalarm](#)
- [Afhentning/levering af gylle](#)
- [Meddingsplads til dybstreelse/fast gødning](#)
- [Afløb/overfladevand](#)
- [Vaskeplads](#)
- [Foderopbevaring](#)
- [Vogne til udkørsel af husdyrgødning samt div. maskiner, som kan give miljøproblemer](#)
- [Håndtering af spild og affald](#)
- [Brandudstyr](#)
- [Sikkerhedsudstyr/værnemidler](#)
- [APV opdateret/igenomgået](#)
- [Førstehjælp](#)
- [Beredskabsplan](#)

Du kan også hente oplæringsmaterialet samlet:

- [Samlet udgave af oplæringsmateriale som pdf](#)
- [Samlet udgave af oplæringsmateriale som word](#)

